

ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 3

CHOJNICE, dnia 25-go listopada 1926 r.

Nr. 47

Wskazówki na bieżącą porę.

Była już zima gospodarzu i znów nastala wiosna, bo po śniegach, które niespodzianie upadły, przyszło ciepło wiosenne. Ale niebezpieczne śniegi zalały dużo pól i woda po dolach stoi, dlatego trzeba ją od najrychlej odprowadzić i głębokie bruzdy wyorać, żeby na wiosnę nietrafił się podobny wypadek. Ten kto zawczasu dobrze pole wybruzdził, ma teraz spokojną głowę, bo wszystka woda spłynęła do rowów i nie stała na zasiewach.

Wiele gospodarzy jeszcze nie skończyło zasiewów przez snotę, więc teraz o ile jeszcze ciepła stanie mogą dosiać pszenicę, bo ona potrafi z wiosną się rozkrzewić. Naturalnie, że jeżeli teraz siejesz gospodarzu, to musisz więcej ziarna rzucić w ziemię, gdyż już późno i nie wszystkie roślinki przetrzymują zimę.

Ziemniaki, jeżeli sucho zebrałeś i zakopowałeś gospodarzu to mogą leżeć bezpiecznie, tylko dobrze, pół ciepło założyć „tufty“ albo „chochołki“, żeby się jeszcze wyposiły przed mrozami. Jeżeli jednak w snotę były kopcowane, albo zmokły, trzeba póki pogoda, kopiec odkryć i przepatrzyć czy się nie psują, wtedy zaraz trzeba przerzucić cały kopiec, obsuszyć go na słońcu i na nowo ułożyć.

Gdyby dużo ziemniaków się psuło, to nawet i przebrać potrzeba, albo zaraz zacząć je skarmiać. I tak było nie ma się gdzie już paść, więc można zadawać po 8-10 kg. ziemniaków dziennie na sztukę z plewami lub zgoninami.

Pamiętaj jednak gospodarzu, że pasza, którą przez lato zebrałeś musi ci wystarczyć na cały czas zimy, to jest u nas prawie siedem miesięcy, więc jeśli nie masz dość paszy, to lepiej gorsze sztuki sprzedać, aby na przedwiośnie wszystkie nie głodowały. Można sobie dokładnie wyliczyć, ile paszy na zimę potrzeba, gdyż porcja dzienna dla krowy powinna wynosić około 3 kg siana, 2 kg plew, 5 kg słomy i 12 kg buraków albo 8 kg ziemniaków. Z tego wyjada że na utrzymanie jednej sztuki bydła przez zimę trzeba 6 i pół q siana lub koniczyny, 10 i pół q słomy jarej, 5 q plew i 26 q buraków albo 17 q ziemniaków. Stąd możemy obliczyć, ile sztuk bydła potrafił gospodarzu swoimi zapasami przezimować. Nadto dobrze jest mieć bobik lub poślad, żeby móżdż w czasie zimy dodawać śrutę z bobiku lub mąkę z pośladu tym krowom, które lepiej się doją, gdyż wtedy tylko będą miały lepszą karmę. Koniom, gdy się skończy ciężka robota, dobrze przestać dawać owies, aby go zaszanować na wiosnę zaś teraz dawać po 16 kg. parzonych ziemniaków z plewami i 8 kg siana na parę koni.

Dobrze jest dodać im nieco grysu pszennego, gdyż robią się gładsze.

Nie daj się ludzi gospodarzu zwykłym przysłowie: „jakoś to będzie“, tylko dokładnie jak żyd wszystko sobie obrachuj i odpowiedzialnie do tego sprzedaj na zimę jakąś gorszą sztukę, albo gdy masz dużo paszy możesz dopuścić jeszcze jakąś sztukę na opas.

Jeszcze na dworze ciepło, to prawda, ale nigdy nie wiesz kiedy się nagle zimno zrobi, więc nie ścigaj długo z robieniem „zachaty“, a także popraw klepisko

w stodole, jeśli tego jeszcze nie zrobiłeś. Póki jednak ładna pogoda orz w polu co tylko będziesz mógł, gdyż z wiosną czas jest wielokrotnie droższy i na orki nie powinno się go tracić.

Dopiero, gdy w polu wszystko będzie skończono lub w słotne dni, zabierz się do obejścia i po kolejach wszystko porządkuj i poprawiaj, bo tego co teraz zalać możesz jedzą małą deszczulką za rok ani dwoma deskami nie zabijesz

Obecnie dobrze jest zakupić drób zarodowy, gdyż teraz hodowcy sprzedają najlepsze okazy i taniej, by nie potrzebować żywić przez zimę. Obecnie też dla oszczędzenia żywności zimowej należy przebrakować drób posiadany, oddzielać lepsze sztuki na chów. Młode kury zaczynają się nieść, trzeba im dodać pokarmów zwierzęcych, kości mielonych itp.

Długie wieczory wymagają obecnie zajęcia. Lato to para dorobku materialnego, przez zimę czas pogłębić swój dorobek umysłowy. Dużo wolnego czasu pozwala na czytanie wspólnie pożytecznych książek, na naukę, którą właściciel będzie można w życie wprowadzić, wyciągając z niej pieniąstko. Teraz to czas gospodarzu przyczynić się i do werbowania nam abonentów, bo „Dziennik i Lud Pomorski“ to pisma tylko dla Was, więc pamiętaj obecnie i o nas, o twoich rodaków.

Pomimo tego, że w polu chłodno, gospościa niech okna otwiera, pamiętaj na to, że świeże powietrze, to najlepszy lekarz, truje wszelkie zarazki i jest dla wszystkich, a w szczególności dla dzieci niezbędne.

Posiadłości likwidacyjne do nabycia :

Przez Głównego Urzędu Likwidacyjnego podaje nowy spis posiadłości wiejskich, rolnych, przemysłowych i innych, które nabyć można pod poianem niżej warunkami.

Z spisu tego podajemy posiadłości położone na Pomorzu :

(Objaśnienie, Skrótki znaczą : t—tom, k—karta, pow—powiat, st. kol—stacja kolejowa, wł—dotychczasowy właściciel, a ostatnia suma oznacza przypuszczalną cenę szacunkową).

Kartuzy, t 2, k 46, 1,00,36 ha, pow. kartuzy, st. kol. Kartuzy, dom mieszkalny II ptr. i rola, wł. Doris Bootz, 8000 zł.

Kościerzyna, t 1, 9, 19, 23, k 22, 219, 526, 663, 2,45.00, 0,02 34, 1,17,87 0 66 18, ha, pow. Kościerzyna, st. kol. Kościerzyna, dom mieszkalny 2 ptr. z 4 składkami przy ul. Świętojańkiej i rola, wł. Deutsche Haus- und Grunderwerbengesellschaft m. b. H. zu Barent, 15.000 zł.

Zamostno, t 1, 6 III, k 5, 7, 0,13,85 0,11,68, ha, pow. Wejherowo, st. kol. Wejherowo, dom mieszkalny z młocznicą, wł. Molkereigenossenschaft Teberbrab A. G. m. b. H. 15.000 zł.

Angowiec, t 3, k 99, 0,17,07 ha, pow. Chojnice, st. kol. Chojnice, oberża, wł. Paweł Küger, 2500 zł.

Kopernica, pow. Chojnice, st. kol. Chojnice prawo dzierżawy do 30.9. 1931 r. młyn wodny i tartaku. wł. Karol Clemens, 3000 zł.

Osersk, t XV, k 480, 0,13,82 ha, pow. Chojnice, st kol Chojnice, dom mieszkalny, restauracja i ogród, wł Jan Andrasschke i żona Antonina z d. Lange, 6000 zł.

Tozew Ozytykowo, t 6, k 109, 0,12,83 powiat Tozew, st kol Tozew, dom mieszkalny i ogród przy ul. Bałdowskiej 6, wł Edith Krule z domu Walentynowicz, 7200 zł.

Łasin, t 28, 15, 29, 19, 19: k 873, 446, 886, 621 632, 0,99,80, 0,22,20, 2,46 60 0,10,50, 0,11,70 ha, pow Grudziądz, st kol Łasin, rola wł Juda i Rozalja Marous, 3500 zł.

Swierkocin, t 3, k 61, 4,17,92 ha, pow Grudziądz st kol Grudziądz, rola, wł Grün u. Bilfinger A. G. Mannheim, 1700 zł.

Swierkocin, t 3, k 76, 2,85,28 ha, pow. Grudziądz, st kol Grudziądz, rola, wł Grün u Bilfinger A. G. Mannheim, 1200 zł.

Swierkocin, t 3, k 77, 0,32,29 ha, pow Grudziądz st kol Grudziądz, rola wł Grün u Bilfinger A. G Mannheim, 150 zł.

Swierkocin, t 3, k 78, 5,30,97 ha, pow. Grudziądz st kol Grudziądz, rola, wł Grün u Bilfinger A. G. Mannheim, 2200 zł.

Swierkocin, t 4, k 80, 0,51,49 ha, pow. Grudziądz st kol Grudziądz, rola, wł Grün u Bilfinger A. G. Mannheim, 200 zł.

Dusocin, t 8, k 196, 0,50,87 ha, pow Grudziądz, st kol Mokre, rola, wł Grün und Bilfinger A. G. Mannheim, 200 zł.

Nowe, t 1, k 44, 1,85, 10 ha, pow Swiecie, st. kol Nowe, łąka, wł. Amalja Eulert 1500 zł.

Nowe, t 7, 12, k 183, 291, 0,43,81 0,12,87 ha, pow. Swiecie, st. kol. Nowe, dom mieszkalny przy ul. Sądowej 21, ogród przy ul. Zduńskiej 9, wł. Richard Arens, 8000 zł.

Pruszcz, t 11, k 2, 0,20,69 ha, pow. Swiecie, st. kol. Pruszcz, mleczarnia, ogród przy ul. Dworcowej, wł die Dampfmoikerei Prust Ges. m. b. H., 11.700 złotyob.

Chełmno t I, k 3, 0,20 89 ha, pow. Chełmno st. kol Chełmno, dom i drukarnia z kompletnem urządzeniem, wł Paul Schimazek, 50 000 zł.

Chełmno, t V, k 85, 0,0082 ha, pow. Chełmno, st. kol. Chełmno, dom mieszkalny, wł. Magdalena Lit terst 4000 zł.

Sadlinek-Jablonowo, t 4, k 122, 0,7402 ha, pow. Brodnica, st. kol. Jablonowo, dom mieszkalny, warsztat kuźnia z urządzeniem maszynowym, wł. Paweł Kris abach, 20 000 zł.

Mierzyn, t 2, k 45, 48,45,84 ha pow. Lubawa st. kol. Ostrowite, zabudowane podwórze, rola, łąka i pastwiska, wł. Bischofswerder Darlehnskassensverein G. m. b. H., 30 000 zł.

a) Kowalewo, t 1, k 8, 0,70,10 ha, pow. Wąbrzeźno, st. kol. Kowalewo, rola przy ul. 3 go Maja, wł. Jakób i Rozalja Nathan, 700 zł.

b) Kowalewo, t 6, k 387, 3, 46,83 ha, pow. Wąbrzeźno, st. kol. Kowalewo, rola przy ul. 3 go maja, wł. Jakób i Rozalja Nathan, 100 zł.

c) Kowalewo t 7, k 144 0,09,20 pow. Wąbrzeźno st. kol. Kowalewo, łąka przy ul. Brodnickiej, wł. Jakób i Rozalja Nathan, 100 zł.

d) Kowalewo, t 8, k 181, 0,3620 ha, pow. Wąbrzeźno, st. kol. Kowalewo, rola przy ul. Brodnickiej, Jakób i Rozalja Nathan, 360 zł.

Iłowo, t 5, k 136, 10,38,65 ha pow. Działdowo, st. kol. Iłowo, dom mieszkalny i rola wł. Deutsche Kleinsiedlungsgesellschaft m. b. H. zu Neidenburg, 13 000 zł.

Iłowo, t VII, k 205, 0,47,43 ha, pow. Działdowo st. kol. Iłowo, rola, wł: Oton Rauch, 300 zł.

Iłowo, i VII. k 208, 0,43,30 ha pow. Działdowo, st. kol. Iłowo, rola, wł. Oton Rauch, 300 zł.

Kraszewo, t I, k 9,0,19, 44 ha, pow. Działdowo, st. kol. Iłowo, rola, wł. Oton Rauch, 150 zł.

Narzym, t XI, k 309 0,09,18 ha, pow. Działdowo st. kol. Iłowo, łąka, wł. Oton Rauch, 100 zł

1) Dane co do wysokości szacunku nie mają charakteru obowiązującego i służą tylko do orientacji (wyjaśnienia). Ostateczną cenę ustalił Komitet Lkwidacyjny w Poznaniu na podstawie urzędowego oszacowania rzeczoznawców.

2) Osoby reflektujące na nabycie powyższych obiektów, mogą składać podania w ciągu dni 30, licząc od dnia uzasadnienia się niniejszego obwieszczenia w „Monitorze Polskim”.

Rozmaitości.

Kształcenie pracowników gminnych. W szkole dla Urzędników Administracji Gminnej, prowadzonej od r. 1924 przez Biuro Pracy Społecznej w Warszawie, rozpoczęto przyjmowania zgłoszeń na szósty z kolei czteromiesięczny kurs dla sekretarzy gminnych, który rozpocznie się w styczniu roku przyszłego.

Pierwszeństwo do przyjęcia na kurs mają czynni pracownicy samorządowi, posiadający wykształcenie ogólne w zakresie 4-oh klas szkoły średniej, względnie 7 u oddz. szkoły powszechnej. Bliższych informacji co do programu kursu i warunków przyjęcia udziela kancelarja szkoły Kopernika 30, tel. 117/12.

Płacono w ostatnich dniach.

Złp. za 100 kg.	Ceny podane w zł. polskich
Konieczyna ozerwona świeża	340—380
" biała świeża	240—320
" szwedzka świeża	425—440
" żółta	110—115
" żółta w łuskach	50—60
Inkarnatka	60—75
Przełot	120—150
Rajgras krajowy (tycica)	75—90
Tymotka	75—85
Seradela	24—26
Wyka latowa	40—42
Wieżka zimowa	120—140
Peluszka	38—40
Groch wiktoria	95—105
Groch zielony	60—70
Groch polny	50—55
Bobik	80—85
Gorszyca	80—85
Rzepak	74—78
Rzypik	76—80
Łubin niebieski siewny	18—20
Łubin żółty siewny	20—22
Siemie lniane	70—75
Konopie	50—60
Mak niebieski i biały	130—150
Tatarke	30—34

Ceny nabiału.

	Toruń	Grudziądz
Mleko za litr	0,30 zł	0,80 zł
Masło targowe detalicznie za kg	5,60 zł	5,40 zł
Masło mleczarskie " za kg	6,20 zł	6,00 zł
Masło " hurtowo za kg	6,— zł	6,— zł

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego”
w Chojnicach.